

Preek Rechters 03,7-11, voor 26 november 2017mo, doop meisje (4) en jongen (2), nr 772, JWB.

Votum en zegengroet		
Zingen	Doop van Sela	MT
Inleiding		
Zingen	Lb 973	koor
Gebed		
Formulier deel	t/m vragen en doop en oproep (niet beamen)	
Zingen kinderen	lees je bijbel, dank u voor deze nieuwe morgen, is je deur nog op slot	
Formulier gebed		
Zingen	Opw 599	MT
Lezen	Jozua 24: 14-28	
Tekst	Rechters 3:7-11	
Preek		
Zingen	GK 123 (belijdenis)	koor
Wet		
Zingen	Lb 416	koor
Gebed		
Collecte		
Zingen	LvdK 460	koor
Zegen		

1

- 1 ik lees delen van het formulier plus gebed (form 1: VZG, kinderdoop, gebed)
- 2 ik vraag de ouders de 3 vragen.
- 3 direct is dan de doop
- 4 ik laat de gemeente staan en doe de opwekking aan de gemeente
- 5 dan komen kinderen op het podium en zingen ze een paar liederen
- 6 kinderen gaan zitten
- 7 gebed na de doop
- 8 zingen van een lied.

GK 123 (1-5) 'k Geloof in God de Vader, die uit niets

1 allen 1-stemmig, 2 gemeente + cantorij (bovenstem), 3 alleen cantorij melodie, 4 gemeente + cantorij (bovenstem) 5 idem

LB (oud) 460 (1-5) Looft de Koning heel mijn wezen

1 allen 1-stemmig, 2 cantorij 3-stemmig, 3 cantorij 3-stemmig, 4 allen 1-stemmig + fluit, 5 allen 1-stemmig + fluit

NLB 416 (1-4) Ga met God en Hij zal met je zijn

1 allen melodie, 2 gemeente + cantorij 3 *alleen cantorij* 4 gemeente + cantorij

NLB 973 (1-3) Om voor elkaar te zijn uw oog en oor

alle verzen 1-stemmig gemeente + cantorij.

Broers, zussen, gemeenteleden, gasten,
Vandaag een bijzondere dienst, de doop van twee kinderen.
Geen baby's, zoals meestal als hier kinderen gedoopt worden.
Maar 'meisje' is 4, 'jongen' is 2.
Ze maken het echt mee, we moeten even zien hoe dat loopt.
Dat zal wel goed komen.

Bijzonder ook, dat 'man' en 'vrouw' de weg naar de gemeente weer gevonden hebben.
We zijn daar blij mee, jullie en je gezin zijn zeer welkom, welkom terug.

En ook bijzonder: jullie beide kinderen hebben het syndroom van Down.
Moet dat aparte aandacht hebben?
Moeten we daar iets over zeggen?
Nee en ja.
Nee, jullie kinderen zijn hierin niet bijzonder, dat wij allemaal onze bijzonderheden hebben.
De doop is voor ons allemaal hetzelfde.
Van baby's weet je ook nog niet hoe ze zich zullen ontwikkelen, vaak ook zijn er bijzondere eigenschappen of bijzondere problemen.
Je ontdekt dat als ouders meestal pas later.
En dan blijkt later dat bijzonder inzet nodig is of dat er iets is met gezondheid of gedrag.
Ieder kind, ieder mens is bijzonder, daarin zijn we allemaal gelijk.

Toch is het goed om iets meer te zeggen.

Vrijwel iedereen heeft zijn beeld, zijn gedachte, zijn gevoel bij het syndroom van Down.
Spontaniteit, onbevangenheid, liefdevol, aanhankelijk.
En daarin vaak een voorbeeld voor alle mensen: open en kwetsbaar.
Wij allemaal hebben zorg van de Heer nodig.
En zonder bescherming kan niemand leven.
We willen dat nog wel eens ontkennen.
Jullie kinderen zijn daarin een blijvend voorbeeld; bij hen is zichtbaar, dat we zorg en bescherming altijd nodig hebben.
Een voorbeeld, dat we ervaren en functioneren als er liefde en aandacht is.
Ook vaak een voorbeeld in oprechte en radicale liefde voor de Heer God.

En tegelijk, voor jullie ouders, als grootouders, als tante valt dat niet mee.
Je leven verloopt echt anders dan je je voorgesteld had.
De ontwikkeling van je kinderen gaat anders, trager.
Je bent trots op je kinderen, maar je leert het af om ze met andere kinderen te vergelijken.
Meer dan andere ouders heb je te maken met medische zorg, extra inspanning voor school, voor opvang, voor oppas.
Meer dan andere ouders blijf je altijd alert.
Je komt niet op hetzelfde niveau, kun je ze ooit loslaten?

Vandaag de dag van de doop.
Tekenen van Gods liefde.

Liefde is, dat Hij zegt: het is goed dat 'meisje' er is, het is goed dat 'jongen' er is, Mijn kinderen.
Doop is ook: opgenomen worden in de kring van Gods familie, de kerk.
We krijgen elkaar, zij in veel dingen als *voorbeeld* voor ons, kwetsbaar, afhankelijk.
Ook als *opdracht* om de ouders met de familie te steunen in hun bijzondere taak.
Dat zal soms een extra inspanning vragen.
We zullen er met hen wel eens tegenaan lopen, dat het niet altijd gemakkelijk is.

En ik wil ons allen meegeven: van afstand is het altijd makkelijk invullen en je mening vormen.

Meestal zie je niet alles.

Laten we open communiceren; durf te vragen, durf je soms ongemakkelijk te voelen, durf dingen te proberen.

Samen, ouders en gemeente, krijgen we de opdracht om elkaar mee nemen in Gods koninkrijk.

Laten we zingen. Lb 973

(leeg) Gemeente van Christus,

Kun je je voorstellen, dat 'meisje' 10 jaar is? 'jongen' is dan 8.

Basisschool, welke klas?

Wat gaat goed, wat gaat minder?

Je weet het niet, over 6 jaar.

'Man', dan ben jij 40, hoe oud 'vrouw' dan is, dat zeg ik niet, stuk jonger.

(klik) Over 6 jaar....

Laat ieder zich dat even voorstellen, 6 jaar verder, dan is het eind 2023.

Hoe oud ben je dan? Wat doe je dan?

School, studie, werk, pensioen? Waar woon je? Vaag, onzeker, ver weg.

Dingen veranderen langzaam.

Ieder jaar gaan er kinderen voor het eerst naar school, 'meisje' dit jaar.

Ieder jaar gaan er kinderen voor het eerst naar catechisatie, doen er jongeren belijdenis, gaan mensen trouwen, krijgen ze kinderen.

Ieder jaar gaan er kinderen uit huis, ieder jaar overlijden mensen.

Ieder jaar worden we allemaal een jaar ouder.

Langzaam verschuiven de generaties.

6 jaar..., dat is misschien nog te bedenken.

Lastiger is 16 jaar, 36 jaar, 60 jaar.

Dan is er zoveel veranderd, dat overzie je niet.

Hoe het is met je familie?

Met de kerk, met ons land: je moet het loslaten.

Is er nog een kerk, geloven onze kinderen nog, onze kleinkinderen?

Een volgende generatie neemt beslissingen, anders dan wij.

Hoe is het met je kinderen?

'man en vrouw', voor jullie nog lastiger naar de verdere toekomst te kijken, kun je straks loslaten?

Als je zelf ouder wordt, hoe moet het dan?

(klik) Over 6 jaar, over 16 jaar, 36, 60.... generaties schuiven op.
Het boek Rechters gaat over schuiven van generaties.
Het gaat over doorgeven van geloof, BVI afgelopen maand, de preek van ds.Mark van Leeuwen, vorige week over geloofsoverdracht.
Rechters vertelt het verhaal hoe dat toen ging, het volk Israël die eerste jaren in het land wat God gegeven had.
Vandaag in deze doopdienst kijken we naar Otniël, de eerste rechter.
Ik wil drie dingen uit deze geschiedenis halen, drie lessen voor ons.

(klik) Ten eerste het schokkende, dat na één generatie God vergeten is en wat wij daar van leren. Verschillende groepen in de BVI hadden het daar over.

Ten tweede hoe God zich laat kennen als mensen Hem verlaten. Daar zit voor ons wel een hoopvol element in.

Ten slotte wil ik het hebben over de toekomst, de tijd na 6, 16, 36, 60, 600 jaar. Wij hebben daar dan geen enkele invloed meer op. Hoe moet dat dan?

a De Heer vergeten, b Gods manier van doen, c de verre toekomst.

De Heer vergeten in één generatie.

Ik vond dat één van de meest schokkende conclusies uit Rechters.

Ook anderen in de bijbelstudie viel dat op: schokkend, zo snel was men God kwijt. Geloof in God is zomaar weg, één generatie.

Wat zegt dat ons?

Het is nog sterker: dit is het verhaal van de bijbel.

Mensen en God: dat gaat niet samen.

De bijbel begint met de geschiedenis dat Adam en Eva weglopen van God.

Dat is niet alleen *hun* verhaal, dat gaat steeds door.

De tijd van Israël in de woestijn, de tijd van de rechters, mensen lopen weg.

Terugroepen duurt maar even en weer zijn de mensen God kwijt.

Tijd van de koningen, na de koningen; God roept terug, mensen lopen weg.

Dat heeft Jozua al voorspeld; dat is opmerkelijk.

Bij zijn afscheidstoespraak: 'u zult niet in staat zijn om de Heer te dienen (...)'.

(Jozua voorspelt dat er steeds andere goden zullen zijn).

'God duldt niemand naast Zich', zegt Jozua dan,

'De Heer zal uw overtredingen niet vergeven (...). Hij zal zich tegen U keren¹'.

Jozua kondigt het aan.

Met deze God kun je niet leven.

(klik) *God ben je zomaar kwijt.*

Dat is natuurlijk gek dat ik dat zeg.

Ik zeg het toch, zelfs in een feestelijke doopdienst, dit is uiteindelijk goed nieuws.

Dit is een belangrijke denklijn in de bijbel.

Wij kunnen niet met God leven; het boek Rechters vertelt het.

Het boek Jozua eindigt nog uitbundig: God heeft het land gegeven.

God heeft alles alle beloften uit laten komen.

Daarna, het boek Rechters is één en al teleurstelling.

Het volk loopt weg, God roept terug, maar de perioden van oorlog worden steeds

¹ Jozua 24:19-20.

langer, de perioden van rust steeds korter.
Het begin van Rechters: de Israëlieten samen vechten tegen de volken.
Aan het eind van het boek vechten ze tegen elkaar.
Eén van de families is bijna uitgeroeid².
De band aan God valt weg en je vecht elkaar de tent uit.

Je bent God zomaar kwijt.
Zo staat het ook in zondag 2 van onze catechismus:
Als vanzelf lopen wij van God weg en worden we onze medemens tot vijand.
'naar mijn aard ben ik er op uit God en mijn naaste te haten'.
Als God niets doet, het wordt een hel op aarde.
En zie je het ook nu overal; oorlog, uitbuiting ver weg.
Minimale belangstelling voor God en geloof, dicht bij, ons eigen land.
Hoe is het met de kerk over 6 jaar, 16, 36 jaar?
God en mens, mens en eerlijk, mens en harmonie, het past niet.
Dat is een boodschap van Rechters: geen mens blijft bij God.
Ik kom er op terug, eerste het tweede: Gods manier van doen.

Wat lees je steeds in het boek Rechters?
6 stappen, die steeds weer terug komen, een cirkel.
Veel mensen zullen deze stappen wel kennen.
Je ziet ze ook in deze geschiedenis van Otniël:
(klik) 1. Weglopen van God, 'vergeten'.
2. De woede van God.
3. Onderdrukking door een vijand.
4. Bekering tot God.
5. Een rechter bevrijdt.
6. Dan een periode van rust.
En dan begint alles opnieuw: weglopen, woede, onderdrukking, bekering, rechter,
rust, weglopen, woede, enz.

Steeds dezelfde cirkel.
Klopt die cirkel? Is dat zo?
Er zit een fout in, wie ziet de fout?
Eén van deze stappen klopt niet.
Weglopen, woede, onderdrukking, bekering, bevrijding, rust. ...
Bekering staat er niet, niet in hoofdstuk 2, het algemene hoofdstuk.
Bij Otniël niet, lees hoofdstuk 3:9.
(klik) 'De Israëlieten riepen de Heer te hulp', dat is alles.
Zo lees je dat bij verschillende rechters.
Eén keer iets roepen van bekering³, meestal alleen roepen tot de Heer⁴, soms zelfs
dat niet; alleen maar roepen⁵.

Geen bekering, wel een rechter en verlossing.

² Benjamin; Rechters 21:3

³ Jefta 10:10

⁴ Otniel 3:9; Ehud 3:15; Barak 4:1; Gideon 6:6

⁵ Simson 13:1-5

Hoe goed, want stel dat God zou wachten op bekering....
Hoeveel mensen moeten zich dan bekeren? De helft plus 1?
En wanneer is dat?
Een groot volk, een aantal is de Heer helemaal kwijt, anderen aarzelen nog.
Sommigen willen terug naar de Heer, anderen helemaal niet.
Waar moet God dan op wachten?
Nee, bekering is geen voorwaarde geweest.
Dan was er nooit een rechter gekomen.
De rechter kwam ook niet in de eerste plaats om te bevrijden van de vijanden.
Zo staat het er ook in vers 10.
'Gedreven door de Geest van de Heer trad Otniël op als rechter over Israël'.
Hij kwam vooral en als eerste het volk terugbrengen bij God.
Daarna staat er pas dat hij Kusan-Richataïm verslaat.

Kijk daarom anders naar die cirkel.
Wanneer begint de bevrijding?
Wanneer begint Gods ingrijpen?
Dat is niet pas bij de veldslag tegen de vijand.
Zelfs niet bij de aanstelling van de Rechter.
(klik) Gods ingrijpen begint bij de onderdrukking door de vijand.
Terugtrekken van comfort, verdriet brengen in het leven, je lastige dingen laten meemaken.
Het bracht de mensen toen tot bezinning.
Ze riepen, soms tot God, soms niet eens.
Het werd duidelijk: ik breng mezelf geen welvaart en geluk.
Ik ben afhankelijk, ik heb Iemand nodig, ik loop vast.

God brengt zijn volk in het nauw om de relatie met Hem te herstellen.
Dan kan de rechter, gedreven door de Geest, vertellen van God.
En nog steeds gaat dat zo.
Ik hoor daar verhalen over.
Oudere mensen, ook jongeren soms, vertellen me: lastige omstandigheden,
verdriet in mijn leven, pijnlijke situaties: ik breng mezelf geen welvaart en geluk.
En ze vertellen dan, dat het hen geholpen heeft in de band met de Heer.
Niet alle tegenslag of verdriet in je leven is een les van God.
Denk ook niet, dat ziekte of handicap Gods reactie is op ons weglopen.
Zo simpel is Gods bestuur over ons leven niet.

Maar wel leren we dit: Gods plan met ons leven is zoveel groter dan wij zien.
Het gaat de Heer om geluk, eeuwig geluk.
Van alles zet Hij in voor de band met ons; Hij laat ons niet zomaar weglopen.
Hij wil niet zonder ons, eindelijk blijft Hij terugroepen.
De tijd van de Rechters: Gods bevrijding begon met onderdrukking.
Laten voelen: zonder Mij loopt alles vast.
Zonder Mij geen welvaart, geen vrede, zonder Mij lekt de liefde ook onderling weg.

De Heer God stuurt vijanden op de mensen af, uit liefde.
Het doet Hem wat, Hij vindt het vreselijk dat het nodig is.
Begint het volk te roepen, al is er maar heel zachtjes, de Heer gaat bevrijden.
De Heer stuurt een Rechter die weer over Hem vertelt.

En dan laat die rechter het zien; bij God is vrede en de vijand verdwijnt.

(klik) Zo is God.

Schokkend dat mensen in één generatie God kwijt waren.

Het zegt ons in ieder geval, dat geloof overdragen niet vanzelfsprekend is.

Doorgeven van geloof is nooit automatisch gegaan.

Misschien geeft ons dat ook juist rust.

Hoe is het over 6 jaar, 36, 60 jaar?

Je weet het niet en dat hangt vooral niet af van ons.

Of 'meisje en jongen' de Heer gaan liefhebben, je hoopt het, je werkt er aan.

Je zingt liedjes, leest de kinderbijbel, werkt aan vertrouwen.

Maar *wij* dragen niets over; de les van het Oude Testament.

Met alles wat de Israëlieten zagen van God, één generatie (twee), het is weg.

Ik zei het al, dit is zondag 2.

Als vanzelf lopen wij van God weg en worden we onze medemens tot vijand.

'naar mijn aard ben ik er op uit God en mijn naaste te haten'.

Als God niets doet, het wordt niets.

De eerste les is: afhankelijkheid.

Wij dragen geen geloof over; wij leren onze kinderen geen liefde voor God.

Hij moet dat zelf doen.

Alleen God zelf kan geloof bewerken.

Is onze eerste taak dan niet vooral bidden?

Bekennen dat we zelf weinig kunnen?

De kerk bewaren, wij doen het niet.

Onze kinderen liefde voor de Heer leren, machteloos ben je vaak.

Laten we – ouders, niet-ouders, ouderen, jongeren – laten we veel bidden voor onze kinderen, de volgende generatie.

We bidden tot de Heer, die we hier leren kennen.

Hij is bewogen met mensen, dat is het belangrijkste wat we leren.

Je ziet het hier in Rechters; wat een verhaal.

God wil de mensen niet kwijt.

Hij wil dat de mensen leven, van het land genieten, er zijn.

Hij wil ze graag bij Zich houden, Hij houdt van ons.

Laten we vooral bedenken wie God is.

Hij kiest, Hij zoekt, Hij is aan het werk.

Als het gaat om generaties, we praten veel over onszelf.

Terecht, ouders en gemeente zijn belangrijk bij geloofsoverdracht.

Maar kijk in de eerste plaats naar God:

Hij koos, eeuwen geleden al: hier in Europa geef ik het evangelie.

Hij gaf zendelingen, bouwde een kerk, gaf bloei.

Je bent geboren uit gelovige ouders, misschien heel je familie gelovig.

Of je kwam mensen tegen die je vertelden over God.

Kijk zo terug; dat heeft God je al gegeven.

Dat je gedoopt bent, God gaf het aan jou.

(klik) Zou God loslaten? Zou God opgeven?

Je ziet, dat doet Hij niet.

In Rechters zie je dat God dat niet doet.
Iedere generatie zoekt Hij weer; Hij houdt niet op.
Met deze God is er hoop voor zoveel mensen, die God nauwelijks meer kennen.
Soms roepen ze om hulp, weten nauwelijks dat Hij er is, niet hoe Hij is.
Maar God luistert graag, wil graag zijn genade geven; Hij gaat weer aan het werk,
roept terug, geeft mensen die over Hem vertellen.
Zo is God, verbaas je er over.

Schokkend, dat een mens zomaar weg loopt van God.
De Heer laat dat niet gebeuren, Hij geeft zijn Geest, bid daar om, laat Hem werken.
Nog één ding wil ik uit de tekst halen.
Dat gaat ook over afhankelijkheid.

Ergens lijkt Rechters een triest boek.
Mensen lopen weg; dat is ook triest.
Machteloos zijn ze.
De oude Jozua voorspelt dat de volgende generatie God kwijtraakt.
Hij doet er alles aan om te voorkomen.
Jozua was er bang voor, voor zijn dood houdt hij een indrukwekkende toespraak⁶.
Hij riep iedereen op om bij God te blijven.
Maar Jozua moest het loslaten aan zijn opvolgers.
Lees mijn toespraak ieder jaar, heeft hij misschien gezegd.
Maar je weet niet de mensen het doen.
Er komt een monument om mensen te herinneren dat ze bij God moeten blijven.
Wat je ook bedenkt, als jij overleden bent, dat ebt wat jij bedacht hebt weg.
Jozua sterft, wat hij gezegd en gedaan heeft, het verdwijnt.
Je regeert niet over je graf heen.

Zo ging het met al die Rechters.
Otniël, zolang hij leeft, geeft hij leiding.
Na zijn dood hij wordt vergeten, zijn boodschap ook, zijn leiding.
Zo gaat met al die rechters, zo gaat met ons allemaal.
Je kunt proberen dingen vast te leggen, je wil in een testament vastleggen, mensen
dingen laten beloven, boeken en websites nalaten.
Alles wat wij belangrijk vinden, je probeert het door te geven.
Maar je regeert niet over je graf heen.
Het laatste vers van de tekst: toen stierf Otniël (10).
Je ziet het aankomen, na zijn dood begint de afval van de Heer opnieuw.

Gebeurt dat ook de kerk?
Ouders, ouderlingen, jeugdleiders, predikanten geven Gods boodschap door.
Iedere generatie leeft met de Heer, doet zijn best.
Maar draag je het over? Komt het over?
Je vertelt 'meisje en jongen' over de Heer, leest voor uit de kinderbijbel.
Je brengt ze naar school, naar de kerk.
'Meisje en jongen' blijven altijd zorg nodig hebben.
Ik kan me voorstellen, dat je opziet tegen de toekomst.

⁶ Jozua 24

Hun leeftijdgenoten worden straks zelfstandig, gaan hun eigen weg, jullie kinderen blijven afhankelijk.

Je zult lang, heel lang bij hun leven betrokken blijven.

Maar je zult ze een keer moeten loslaten.

Wie vangt hen op? Wie blijft voor hen zorgen?

Vandaag zijn 'meisje en jongen' gedoopt.

(klik) De kern van de doop is: God vangt op.

God zegt: Ik wil dat jij er bent.

Ik wil dat jij leeft, nu en voor altijd.

Wij moeten een keer loslaten.

En als je als grootouders sterft, dan kun je niets meer doen.

Als je er als ouders of tante niet meer bent, je moet loslaten.

Er was één Mens die regeerde over zijn graf heen.

Juist door in het graf af te dalen liet Hij zijn macht zien.

Jezus Christus, dood geweest, weer opgestaan.

'meisje en jongen' zijn op Zijn naam gezet, dat is de doop.

Gedoopt worden, dat is afhankelijk zijn.

Dat is het eerste in het geloof: uitspreken: Heer we hebben U nodig.

Wij kunnen niets; zelfs U vasthouden kunnen we niet; we zijn u zomaar kwijt.

We zijn totaal afhankelijk, dat het eerste in geloof.

En zijn 'meisje en jongen' niet juist daar voorbeelden van?

Afhankelijk, niet zelf je weg uitstippelen.

Kwetsbaar; altijd zorg, aandacht en liefde nodig.

Laten wij jullie als ouders en wij als gemeente daar vaak aan denken.

Bij God horen is juist dat.

De band aan God is vooral afhankelijkheid, loslaten, lege handen.

Al onze kinderen zijn daarin voorbeelden⁷; jullie kinderen blijven dat hun hele leven.

Laten wij altijd zo naar onze God kijken en zelf die liefde uitstralen:

Het is goed dat je er bent, fijn, dat je er bent.

Je bent een mooi mens, want je bent van God en je weet je afhankelijk.

Amen.

⁷ Marcus 10:14-16